

حقوق تجارت آزمون قضاوت ۱۳۹۸

تنظیم: فرشید فرحناکیان

۵۶ - در خصوص پیوند موضوع شرکت با اختیارات مدیران در شرکت با مسئولیت محدود، کدام مورد صحیح است؟

- ۱) تعیین موضوع شرکت در اساسنامه، به طور ضمنی، اختیارات مدیران را محدود به موضوع شرکت نموده و معتبر می‌باشد.
- ۲) اختیارات مدیران شرکت با مسئولیت محدود، تنها در شرکت‌نامه تحدیدپذیر می‌باشد.
- ۳) مانند شرکت سهامی، مدیران شرکت با مسئولیت محدود، از کلیه اختیارات برای اداره و نمایندگی شرکت برخوردارند و تحدید اختیارات آن‌ها در برابر اشخاص ثالث معتبر نمی‌باشد.
- ۴) برخلاف شرکت سهامی، مدیران شرکت با مسئولیت محدود، هیچ محدودیتی در انجام اعمال حقوقی خارج از موضوع شرکت ندارند.

گزینه ۱ صحیح است.

در شرکت با مسئولیت محدود مستنبط از ماده ۱۰۵ ق.ت. تعیین موضوع شرکت در اساسنامه، به طور ضمنی، اختیارات مدیران را محدود به موضوع شرکت نموده و معتبر می‌باشد.
در مورد شرکت سهامی نیز بنا به تصریح ماده ۱۱۸ ل.ا.ق.ت. مدیران شرکت در انجام اعمال حقوقی خارج از موضوع شرکت ممنوع می‌باشند.
همچنین به موجب این دو ماده فوق، برخلاف شرکت سهامی، تحدید اختیارات مدیران شرکت با مسئولیت محدود مقرر در اساسنامه در برابر اشخاص ثالث معتبر می‌باشد.

در برابر اشخاص ثالث	در برابر شرکاء	محدود کردن اختیارات مدیران شرکت با مسئولیت محدود
☒	☒	در اساسنامه
☒	☒	در غیر اساسنامه

در برابر اشخاص ثالث	در برابر سهامداران	محدود کردن اختیارات مدیران شرکت سهامی
☒	☒	در اساسنامه
☒	☒	در غیر اساسنامه

۵۷ - دارنده سند تجاری صادره در ایران، مهلت یک‌ساله اقامه دعوی را رعایت نمی‌کند. او چه امتیازی را از دست خواهد داد؟

- ۱) صرفاً حق درخواست تأمین خواسته بدون تودیع خسارت احتمالی خوانده.
- ۲) حق رجوع به کلیه ظهرنویسان اعم از ظهرنویس انتقال دهنده و ظهرنویس ضامن.
- ۳) حق مطالبه وجه از کلیه مسئولین سند.
- ۴) حق مراجعه به ظهرنویس یا ظهرنویسان انتقال دهنده سند.

گزینه ۴ صحیح است.

به ماده ۲۸۶ ق.ت. رجوع شود. عموم و اطلاق گزینه ۲ با توجه به تبعیت شرایط حق رجوع به ضامن از شرایط حق رجوع به مضمون‌عنه، آن را نادرست می‌کند. گزینه ۱ را «صرفاً» نادرست کرده است.

۵۸ - سفته صادره توسط شرکت سهامی تأدیه نمی‌شود. مدیران شرکت چه مسئولیتی دارند؟

- ۱) مدیران امضاکننده، تنها پس از ورشکستگی شرکت و عدم کفایت دارایی آن، در برابر دارنده سفته مسئولیت نسبی دارند.
- ۲) تنها در فرضی که سفته برای امور تجاری صادر شده باشد، مدیران امضاکننده، همراه با شرکت در برابر دارنده مسئولیت تضامنی دارند.
- ۳) مدیران امضاکننده، همراه با شخص حقوقی، در برابر دارنده مسئولیت تضامنی دارند.
- ۴) مدیرانی که از طرف شرکت سفته را صادر کرده‌اند، اصولاً مسئولیتی در برابر دارنده آن ندارند.

گزینه ۴ صحیح است.

به ماده ۲۲۷ ق.ت. رجوع شود. اگر سند موضوع پرسش چک می‌بود، به موجب ماده ۱۹ ق.ص.چ. گزینه ۳ صحیح می‌بود.

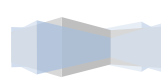
۵۹ - کدام مورد در خصوص صلاحیت و نقش دادگاه تشکیل مجمع عمومی شرکت سهامی، صحیح است؟

- ۱) تحت هیچ شرایطی دادگاه نمی‌تواند حکم به تشکیل مجمع عمومی صاحبان سهام شرکت داده یا آن‌ها را دعوت کند.
- ۲) در صورت عدم دعوت مجمع از سوی مدیران تصفیه، دادگاه حکم به تشکیل مجمع عمومی صاحبان سهام خواهد داد.
- ۳) تنها در صورتی که دوره مأموریت مدیران پایان یافته و مجمع عمومی برای تعیین مدیران جدید دعوت نشود، دادگاه می‌تواند به درخواست هر ذی‌نفع، حکم به تشکیل مجمع عمومی دهد.
- ۴) در شرکت‌های سهامی، در هر حال دادگاه به درخواست دارندگان حداقل یک‌پنجم سهام، مجمع عمومی را دعوت می‌کند یا حکم به انعقاد مجمع می‌دهد.

گزینه ۲ صحیح است.

به ماده ۲۱۹ ل.ا.ق.ت. رجوع شود. در مورد نادرستی گزینه ۳ به ماده ۱۳۶ ل.ا.ق.ت. و در مورد نادرستی گزینه ۴ به ماده ۹۵ ل.ا.ق.ت. رجوع شود.

۶۰ - در خصوص ضرورت یا عدم ضرورت قانونی اعطای مهلت توسط دادگاه برای رفع موجبات بطلان یا انحلال شرکت سهامی، کدام مورد صحیح است؟

- ۱) در صورتی که سمت برخی از مدیران بیش از ۶ ماه بلا تصدی باشد، دادگاه می‌تواند مهلت ۶ ماهه برای رفع موجب انحلال تعیین کند، اما در خصوص درخواست بطلان این‌گونه نیست.
- ۲) چنانچه صدور حکم بر بطلان شرکت، به دلیل عدم رعایت مقررات قانونی آن درخواست شود، دادگاه ملزم است مهلتی حداکثر ۶ ماهه را برای رفع ایراد بدهد، اما در مورد درخواست انحلال این‌گونه نیست.
- ۳) در صورت درخواست بطلان شرکت، دادگاه می‌تواند مهلتی تا ۶ ماه برای رفع ایراد اعطا کند، در حالی که در برخی موارد درخواست انحلال، دادگاه باید مهلت ۶ ماهه را اعطا کند.
- ۴) دادگاه در صورت احراز موجبات انحلال یا بطلان شرکت، می‌تواند بدون دادن مهلت برای رفع اشکال، حکم مقتضی صادر کند.

گزینه ۳ صحیح است.

برای قانون‌گذار حفظ شخصیت حقوقی از ابتدا قانونی شرکت موضوع درخواست انحلال از حفظ شخصیت حقوقی از ابتدا غیرقانونی شرکت موضوع درخواست بطلان، اهمیت بیشتری داشته است؛ لذا به موجب مواد ۲۰۲ و ۲۷۲ ل.ا.ق.ت. در برخی موارد درخواست انحلال، دادگاه «باید» مهلت ۶ ماهه را اعطا کند، در حالی که در صورت درخواست بطلان شرکت، دادگاه «می‌تواند» مهلتی تا ۶ ماه برای رفع ایراد اعطا کند.

۶۱- در خصوص وعده و مهلت پرداخت سفته، کدام مورد صحیح نیست؟

- ۱) اگر دارنده برای پرداخت سفته مهلتی بیشتر از مواعد قانونی به متعهد سفته بدهد، حق رجوع به ظهرنویس را از دست می‌دهد.
- ۲) اگر متعهد سفته، وجه آن را پیش از موعد پرداخت کند، در مقابل اشخاصی که نسبت به وجه سفته حقی دارند، مسئول است.
- ۳) در سفته‌ای که تاریخ تأدیه آن چهار ماه پس از صدور است، روز صدور حساب نخواهد شد.
- ۴) در صورتی که متعهد سفته ورشکست شود، ظهرنویس یا ضامن قبل از اجل سفته ملزم به تأدیه وجه آن نیست.

گزینه ۴ صحیح است.

به ماده ۴۲۲ ق.ت. رجوع شود. در مورد درستی سایر گزینه‌ها به مواد ۲۵۵، ۲۵۶ و ۲۵۷ ق.ت. رجوع شود.

۶۲- در خصوص استحقاق حق العمل کار به دریافت اجرت یا حق العمل، کدام مورد صحیح است؟

- ۱) در مواردی که حق العمل کار مجاز به معامله با خود است، می‌تواند مخارج عادی حق العمل کاری را برداشت کند، اما مستحق دریافت اجرت نیست.
- ۲) اگر حق العمل کار در فروش، قیمتی کمتر از ثمن معامله با امر حساب کرده باشد، مکلف به پرداخت مابه‌التفاوت است، اما مستحق حق العمل معامله می‌باشد.
- ۳) حق العمل کار در خصوص اجرت و حق العمل خود، حق حبس دارد.
- ۴) در صورتی که قرارداد به دلیل تقصیر طرف معامله اجرا نشده باشد، حق العمل کار مستحق اجرت المسمی است.

گزینه ۳ صحیح است.

به ماده ۳۷۱ ق.ت. رجوع شود. در مورد نادرستی سایر گزینه‌ها به مواد ۳۶۹، ۳۷۰ و ۳۷۴ ق.ت. رجوع شود.

۶۳- در صورت ظهرنویسی سند تجاری به‌عنوان وثیقه، کدام مورد صحیح است؟

- ۱) شخصی که سند تجاری به‌عنوان وثیقه به نفع او ظهرنویسی شده است، حق انتقال آن را ندارد.
- ۲) شخصی که سند تجاری به‌عنوان وثیقه به نفع او ظهرنویسی شده است، تمامی حقوق دارنده سند تجاری را دارد.
- ۳) در قانون تجارت ایران، ظهرنویسی به‌عنوان وثیقه ممنوع شده است.
- ۴) ظهرنویسی ورقه تجاری به‌عنوان وثیقه، بر اساس مقررات رهن در قانون مدنی صحیح است.

گزینه ۳ صحیح است.

ظهرنویسی سند تجاری به‌عنوان وثیقه، به لحاظ اینکه معمولاً در قالب عقد رهن تحلیل می‌شود، با مشکلات اساسی روبرو است. قانون‌گذار در ماده ۷۷۴ ق.م. با تبعیت از آرای مشهور فقهای امامیه به‌صراحت رهن دین و منفعت را باطل تلقی کرده است و فقط مال می‌تواند وثیقه طلب قرار گیرد. از آنجاکه سند تجاری هم مال تلقی نمی‌شود و صرفاً ابزار اثبات طلب است؛ به همین جهت در ماده ۲۴۷ ق.ت. صرفاً به ظهرنویسی جهت انتقال و ظهرنویسی جهت وکالت (در وصول، اعتراض و اقامه دعوا) اشاره شده است.

۶۴- در خصوص قبول برات توسط شخص ثالث، کدام مورد صحیح است؟

- ۱) در تمامی موارد، قبول کننده ثالث در صورت تأدیه وجه برات، حق رجوع به صادرکننده و محال‌علیه را دارد.
- ۲) قبول کننده ثالث، فقط در برابر شخصی که هنگام قبولی ثالث، دارنده برات بوده و دارندگان پس از وی، مسئولیت تضامنی دارد.
- ۳) قبول کننده ثالث، در برابر دارنده و تمامی ظهرنویسان قبل از او، مسئولیت تضامنی دارد.
- ۴) در تمامی موارد، قبول کننده ثالث در صورت تأدیه وجه برات، صرفاً حق رجوع به صادرکننده را دارد.

گزینه ۳ صحیح است.

به ماده ۲۳۹ ق.ت. رجوع شود. گزینه ۱ را «محال‌علیه»؛ گزینه ۲ را «فقط» و گزینه ۴ را «صرفاً» نادرست نموده است.

۶۵- در کدامیک از موارد زیر، تصرفات حقوقی تاجر ورشکسته، غیرنافذ یا باطل است؟

- ۱) اجیر شدن در برابر دستمزد.
- ۲) طلاق زوجه خود.
- ۳) تصرف مالی در اموال مولی‌علیه خویش.
- ۴) فروش مال التجاره برای امرارمعاش خانواده.

گزینه ۴ صحیح است.

ماده ۴۱۸ ق.ت. بدون هیچ قید و تخصیصی مقرر نموده است که تاجر ورشکسته از تاریخ صدور حکم از مداخله در «تمام اموال» خود حتی آنچه ممکن است در مدت ورشکستگی عاید او گردد ممنوع است. در

«کلیه اختیارات و حقوق مالی» ورشکسته که استفاده از آن مؤثر در تأدیه دیون او باشد مدیر تصفیه قائم مقام قانونی ورشکسته بوده و حق دارد بجای او از اختیارات و حقوق مزبوره استفاده کند.

۶۶ - بعد از انعقاد قرارداد ارفاقی و تصدیق دادگاه کشف می شود که در گزارش مدیر تصفیه به دلیل اشتباه اساسی و غیر عمد او، دارایی و فروض تاجر به میزان واقعی ذکر نشده است. قرارداد ارفاقی چه وضعیتی دارد؟

(۱) باطل.

(۲) صحیح و نافذ.

(۳) صحیح و قابل فسخ.

(۴) غیر نافذ و منوط به تنفیذ طلبکاران.

گزینه ۲ صحیح است.

شرط لازم برای بطلان قرارداد ارفاقی موضوع بند (۲) ماده ۴۹۲ ق.ت. به کار بردن حيله در میزان دارایی یا قروض مصرح در ماده ۴۹۰ ق.ت. می باشد.

۶۷ - اگر در شرکت سهامی خاص، مخالفت هیأت مدیره با نقل و انتقال سهام غیر موجه باشد، کدام مورد صحیح است؟

(۱) دادگاه هیأت مدیره را ملزم به موافقت می کند.

(۲) نقل و انتقال سهام به هیچ وجه ممکن نیست.

(۳) دادگاه، شرکت را ملزم به پذیرش خروج سهامدار از شرکت می کند.

(۴) مرجع ثبت، هیأت مدیره را ملزم به موافقت می کند.

گزینه ۲ صحیح است.

امکان مخالفت هیأت مدیره با نقل و انتقال سهام در شرکت سهامی خاص از مفهوم مخالف ماده ۴۱ ل.ا.ق.ت. استنباط می گردد و هیچ معیار قانونی برای تشخیص موجه یا غیر موجه بودن مخالفت هیأت مدیره با نقل و انتقال سهام توسط دادگاه و امکان الزام به خلاف آن بر خلاف توافق پیشین سهامداران برای اعطای چنین اختیاری به هیأت مدیره وجود ندارد.

۶۸ - اگر تاریخ توقف، همان تاریخ صدور حکم ورشکستگی باشد، در خصوص طلبکاری که تمام طلب خود را قبل از صدور حکم وصول کرده است، کدام مورد صحیح است؟

(۱) ممکن است ذی نفع در اعتراض به تاریخ توقف باشد.

(۲) اگر خواننده دعوی ورشکستگی نیز باشد، ذی نفع در اعتراض به تاریخ توقف است.

(۳) ذی نفع در اعتراض به تاریخ توقف نیست.

(۴) ذی نفع در اعتراض به تاریخ توقف است.

گزینه ۳ صحیح است.

اگر تاریخ توقف، همان تاریخ صدور حکم ورشکستگی باشد، طلبکاری که تمام طلب خود را قبل از صدور حکم وصول کرده است؛ حتی اگر خوانده دعوای ورشکستگی نیز باشد؛ ذی نفع در اعتراض به تاریخ توقف نیست؛ زیرا بنا به تصریح ماده ۵۳۶ ق.ت. صرفاً حکمی که به موجب آن تاریخ توقف تاجر در زمانی قبل از اعلان ورشکستگی تشخیص شود، قابل اعتراض است.

۶۹- بانک مطابقت امضای صادرکننده چک را با نمونه موجود در بانک گواهی نمی کند. کدام مورد راجع به سند تجاری مزبور، صحیح است؟

- (۱) چک محسوب نمی شود.
- (۲) چک محسوب می شود.
- (۳) اگر احراز شود که امضا متعلق به صاحب حساب است، چک محسوب می شود.
- (۴) فقط در برابر ثالث ناآگاه چک محسوب می شود.

گزینه ۲ صحیح است.

از منظر «رابطه مابین دارنده چک و صادرکننده آن»، امضای صادرکننده چک طریقت دارد نه موضوعیت؛ لذا عدم تطبیق امضای صدور چک با نمونه امضای صاحب حساب موجود در بانک، مانع پرداخت آن توسط بانک می گردد ولی مانع مسئولیت کیفری و حقوقی صاحب حساب نمی باشد؛ اگر احراز شود که امضا متعلق به او است. البته به موجب ماده ۲ ق.ص.چ. اجرای ثبت در صورتی دستور اجرا صادر می کند که مطابقت امضای چک به نمونه امضای صادرکننده در بانک از طرف بانک گواهی شده باشد.

از منظر «رابطه مابین دارنده چک و ظهرنویسان و ضامنان آنها» حتی اگر احراز شود که امضا متعلق به صادرکننده نیست، استناد بدین ایراد توسط آنها در برابر دارنده با حسن نیت، مانع مسئولیت تضامنی پرداخت آنها نمی باشد.

۷۰- حق تقدم خرید سهم، در کدام یک از انواع افزایش سرمایه شرکت سهامی موضوعیت دارد؟

- (۱) فقط در افزایش سرمایه در شرکت سهامی عام بورسی.
- (۲) فقط در افزایش سرمایه از طریق افزایش مبلغ سهم در شرکت سهامی عام.
- (۳) در همه انواع افزایش سرمایه.
- (۴) فقط در افزایش سرمایه از طریق افزایش تعداد سهم.

گزینه ۴ صحیح است.

در افزایش سرمایه از طریق «افزایش مبلغ اسمی سهامی موجود»، اساساً سهام جدیدی قرار نیست صادر بشود که حق تقدم در آن موضوعیت پیدا کند. در افزایش سرمایه از طریق «صدور سهام جدید»، به موجب ماده ۱۶۶ ل.ا.ق.ت. صاحبان فعلی سهام موجود شرکت، در خرید سهام جدید به نسبت سهامی که مالک اند حق تقدم دارند.

